

Trioli

Keski-Helsingin musiikkiopiston lehti 2014

*Sisimmät
sävelet*



Soitonopen työkalupakki



KRISTIINA JÄÄSKELÄINEN –
JARKKO KANTALA

Vivo piano + cd 35,00
Vivo piano 18,00



KRISTIINA JÄÄSKELÄINEN –
JARKKO KANTALA – INGA RIKANDI

Vivo piano 1 18,00
Vivo piano 1 + cd 37,00
Vivo piano 2 + cd 37,00
Vivo piano 3 + cd 37,00



MARJA-LEENA MÄKILÄ –
HELI TALVITIE

Vivo huilu 35,00



ULLA PIISPANEN – SANNA
PITKÄNEN – SATU SOPANEN

Vivo kantele 31,00



FIONA THARMARATNAM –
ANDRZEJ WILKUS

Vivo kitara 31,00



KARI-PEKKA ESKELINEN –
MINNA-MARIA PESONEN –
EIIJA SÄRKIMÄKI

Vivo klarinetti 31,00



HANNA-MAIJA SALO – ANNE
SILVENNOINEN

Vivo sello 31,00



PASI HEIKKILÄ –
VELI-MATTI HALKOSALMI
Tohtori Toonika + cd 39,00
Tohtori Toonika 19,50



SATU SOPANEN –
MARKKU KAIKKONEN
Reissutunti + cd 32,50

**Vuoden 2013
lastenlevy!**

F MUSIIKKI

Kaisaniemenkatu 7
00100 HELSINKI
Puh. 010 3207 450 Fax 010 3207 455
Sähköposti nuotit@f-musiikki.fi
www.f-musiikki.fi

otava.fi



Tässä Triolissa



Trioli-lehti 2014
28. vsk

Julkaisija
Keski-Helsingin musiikkiopiston
kannatusyhdistys ry.

Päätoimittaja
Petri Aarnio

Toimitussihteeri
Salla Saarela

Toimituskunta
Petri Aarnio
Salla Saarela
Lea Einiö

Ulkoasu
Merja Lensu

Kannen kuva
Veikko Somerpuro
Kuvassa Ingrid Nurminen
ja Ilmari Kuoppa

Toimitus
Keski-Helsingin musiikkiopisto
Helsinginkatu 3-5
00500 Helsinki
p. 050 3728 441

Painopaikka
Forssa Print

ISSN 0786-2598

Lämmin kiitos kaikille ilmoittajille
ja lehden tekoon osallistuneille.



Pääkirjoitus.....	5
Mennyttä ja munakokkelia	7
Esine vai perheenjäsen?	8
Kohti omaa sointia	10
Kuuntele mistä	13
Tuulenpesiä!	15
Musiikki vaikuttaa	18
Tulinen vai tyyni	
– temperamentti taustalla.....	22
Luovuuden lietsojat	24
Kipinästä soittamisen paloon!	27
Siiville! -juhlakonsertti	29
Triolin megatesti	30
Oppilaaksi musiikkiopistoon	31
Kesämusisointia Päivölässä	31



SUOMEN LAAJIN
SOITTINVALIKOIMA
KÄTEVÄSTI VERKOSSA:
WWW.SOITINLAINE.FI



SOITTIMIA
KAIKKIALTA
MAAILMASTA.

ISOILLE
JA
PIENEMMILLE
TÄHDILLE.

SOITIN LAINE OY
/ HELSINKI
POHJOINEN
RAUTATIEKATU 11
00100 HELSINKI
09 - 4366 840

SOITIN LAINE OY
/ TURKU
MAARIANKATU 10
20100 TURKU
02 - 2761 600



WWW.SOITINLAINE.FI

F MUSIIKKI

*autamme
toteuttamaan
unelmia*

LATAA KUVASTOMME TÄSTÄ
TAI NOUDA MYYMÄLÄSTÄ



F ESPOO - HELSINKI - KUOPIO - LAPPEENRANTA - TURKU - VANTAA | WWW.F-MUSIIKKI.FI



KUVA VEIKKO SOMERPURO

Sisimmät sävelet

Elinikäisen musiikkisuhteen syntyminen on asetettu musiikkiopistojen tavoitteeksi. Aikamoinen tehtävä. Yleensä siihen pyritään soittamalla jotain soitinta, vaikkapa fagottia. Soittimilla on jokaisella omanlainen, yksilöllinen ääni, jonka tulisi päästä kuuluviin.

Lapset ovat syntymästään lähtien yksilöitä. Heillä on erilaisia ominaisuuksia. He lähestyvät asioita itselleen luontaisella tavalla, oman temperamenttinsa mukaisesti. Heilläkin on oma yksilöllinen äänensä, jonka tulisi päästä kuuluviin.

Musiikkisuhde on hyvin henkilökohtainen ja jokaisella ihmisellä on sisimmässään jokin suhde musiikkiin. Se voi olla kuuntelua, musiikin soittamista tai oman musiikin tekemistä. Tai kaikkia niitä. Tai jotain muuta. Kuka auttaa minua löytämään omanlaiseni musiikkisuhteen?

Opettajallakin on oma musiikkisuhde. Se ei kuitenkaan ole kopioitavissa toisille. Opettaja voi vain välittää aavistuksia siitä, millainen oli se suuri elämys, joka sysäsi hänen sisimpänsä rakastumaan musiikkiin ja sai ottamaan ratkaisevan askeleen kohti muusikkoutta.

Yhdessä musisoidessamme monet kehitteillä olevat musiikkisuhteet lomittuvat toisiinsa. Yksilöllisyyden sovittaminen muiden kanssa toimimiseen alkaa muskarissa ja jatkuu yhteisissä soittamisessa sekä musiikin perusteiden opinnoissa.

Tuulenpesiä on opistomme vastaus siihen, kuinka lapsia voi rohkaista oman sisimpänsä esille tuomiseen. Sanapajaa, sävelpajaa, draamapajaa yhdessä toisten kanssa tehden voidaan saavuttaa jokin ainutlaatuinen kokemus. Silloin syntyvät elämykset, oivallukset ja ilo!

Vastaanottajan täytyy hiljentyä kuuntelemaan, mitä kerrottavaa toisella on. Tähän Trioliin on soitettu sisimpien sävelten tarinoita...

Petri Aarnio
rehtori

www.reksin.vuodatus.net

Elämys, oivallus, ilo!

Keski-Helsingin musiikkiopisto on lasten ja nuorten musiikkisyhteisö, jossa noin 250 kouluikäistä soitinoppilasta tapaavat viikottain 35 opettajaansa ja lähes 250 musiikkileikkikoululaista kokoontuvat 0–8-vuotiaiden perhe- ja musiikki-leikkiryhmiin.

Yksilö- ja ryhmäopetuksessa yhdistyvät tavoitteellinen, lempeän määrätietoinen musiikin opiskelu ja luova ilmaisu.

Päämääränä on oppilaan hyvä musiikkisuhde – mahdollisuus hankkia elämälle eväitä taiteellisen, taidollisen ja emotionaalisen kasvun kautta.

Yhteismusisointi on pienestä pitäen tärkeä osa opetusta. Erilaisten yhtyeiden ja orkestereiden ohjelmisto vaihtelee barokista aikamme musiikkiin sekä kansan- ja maailmanmusiikista muuhun rytmimusiikkiin. Opetusta rikastuttavat oma

musiikin tekeminen, musiikin teknologia, taiteiden integrointi ja ilmaisuopetus.

Keski-Helsingin musiikkiopisto on lakisäätöisen valtionavun ja Helsingin kaupungin toiminta-avustuksen piirissä. Opisto antaa taiteen perusopetuslain laajan oppimäärän mukaista opetusta.



Palmén & Charpentier

Rakennuskonsultointi Ismo Kunttu Oy

Urheilukatu 28 A 10
00250 Helsinki
puh. 0400 812 915
ismo.kunttu@kolumbus.fi

Carroll - Rukkongn
LIISA
ihmemaassa

Ensi-ilta
18.6.2014
Suomenlinnan
kesäteatterissa.

Esitykset
31.8. saakka.

RYHMÄTEATTERI

Liput toim.kuluineen alk. 18,50 €
Puh. (09) 718 622



*Tarjoamme jousisoitinalan
asiantuntemusta ja ammattitaitoa
aloittelijoille sekä ammattilaisille.*

Tervetuloa!

Risto Vainio Oy



Apollonkatu 21
00100 Helsinki
Finland
p. 09 447 226

www.ristovainio.com
info@ristovainio.com

Avoinna: ti-pe 9.00-17.30, la 9.00-16.00





Mennyttä ja munakokkelia

Joku tokaisi aikanaan Paul McCartneylle, että Beatles oli antimaterialistinen yhte. Väitteellä hän ilmeisesti tarkoitti, että bändi oli vapaa kaupallisuudesta ja rahanhimosta. McCartneyn oli tuon kuullessaan pakko nauraa. ”Minä ja John kirjaimellisesti istuimme alas ja totesimme, että sävelletään uima-allas.” Tarina ei ole kaukana eräästä omasta kokemuksestani. Olimme kuvausryhmän kanssa Sotkamossa tekemässä tv-dokumenttia Veikko Huovisesta. Kirjailijamestari esitteli pihiirinsä rakennuksia. ”Tuon kustomiansi Hitler”, hän sanoi osoittaen omakotitalonsa uutta siipeä. Hitler-aiheinen menestyskirja Veitikka oli tuottanut mukavasti.

Musiikin ja kirjallisuuden ja ylipäätään taiteen vaikutus sekoitetaan usein sen tekemiseen. Vaikuttunut kuuntelija tai lukija pääättelee elämyksensä pohjalta, että tekijän on täytynyt kokea jotain ylimaallista. Inspiraation jumalallisista juurista on myyttejä, joiden syntyä on hauskaa ja hyödyllistä tutkia. Silti yhteistä Homerokselle, Shakespearelle, Mozartille ja vuoden 2014 musiikkiopistolaiselle on se, että ensin ei ole mitään ja sitten tulee jotain. Siinä välis-

sä on tehtävä työtä jokapäiväisillä sanoilla tai tietyllä määrällä nuotteja. Mielenkiintoiset verbit ovat harvoin mielenkiintoisia, niin kuin kirjailija Jonathan Franzen on todennut.

Jos joku väittää, että sanat tai sävelet ovat löytäneet järjestyksensä jumalallisen johdatuksen tai pyhän inspiraation voimalla, hän valehtelee tai yrittää myydä jotain. Todenäköisempää on, että sinnikkyys, uteliaisuus, ilikurisuus ja ikävystyneisyys ovat tuottaneet yhdistelmän, jossa tekijä on nähnyt jotain kasvattamisen arvoista. Tai jos pyhiin teksteihin mennään: yhteisö ja tulevat polvet ovat pitäneet tarinan kertomista ja välittämistä tärkeänä.

Käytän tässä esimerkkejä kirjoittamisesta, koska se on minulle tutumpaa kuin säveltäminen, mutta epäilen, että säveltämisessä pätevät samat lainalaisuudet.

Yksi kirjailija Margaret Atwoodin kirjoittamisohjeista kuuluu seuraavasti. Jos homma tökkii, ei saa jäädä metsään istumaan (tämä lienee anglosaksinen versio suomalaisesta ”ei pidä jäädä tuleen makaamaan”-kehotuksesta). Jos siis olet eksyksissä juonesi (tahi sävellyksesi) kanssa, pakita jäl-

kiäsi pitkin sinne, missä homma alkoi mennä pieleen. Mene toiseen suuntaan, säädä henkilöä, vaihda aikamuoto tai muokkaa ensimmäistä sivua.

Säveltäminen ja kirjoittaminen ovat kovin materiaalisia toimintoja. Myönnän, että tuo konkreettisuus usein yllättää minut, sillä ajattelen eläväni ”hengentuotteiden” keskellä. Mistä se henki tulee? Miksi jokin sävellys tai teksti kuopii sieluni syvimpiä kerroksia?

En tiedä. Ei sitä pysty valistuneinkaan teosanalyysi selvittämään. Ei auta psykoanalyysi tai läpivalaisu. Epäilen, että jossain teoksen ja kokijan välissä tapahtuu hämääriä asioita.

On syytä palauttaa mieliin toinen Paul McCartneyn kertomus. Sen pohjalla on jälleen käytetyn aineksen arkisuus ja tavallisuus. Ikivihreä Yesterday on liikuttanut jo kohta viidenkymmenen vuoden ajan ja tuonut säveltäjälleen monta uima-allasta. Ennen kuin laulu vielä kertoi eilisestä ja menetyksestä, McCartney hoilasi sitä demo-sanoilla. Alun intervallin, tuon suuren sekunnin hän lauloi silloin näin: ”scrambled eggs...”

Kirjoittaja on kirjailija ja toimittaja ja musiikkiopistolaisen vanhempi.



Esine vai perheen

Onko soittimesi kuin yksi perheenjäsen vai väline, joka mahdollistaa musiikin tekemisen yksin tai yhdessä muiden kanssa? Millainen suhde sinulla on omaan soittimeesi; onko se ystävä, johon voi aina luottaa vai kenties omapäinen persoona, joka tekee mitä haluaa?

Pohdimme fagottioppilaitteni kanssa soittimemme olemusta, ääntä ja sitä, miten tulimme valinneeksi juuri kyseisen instrumentin.

Löydä sopiva soitin!

Lähes kaikkien oppilaitteni ensimmäinen kontakti soittimeen syntyi joko konsertissa käydessä tai keväisessä Soivassa Talossa, jossa saa tutustua erilaisiin soittimiin ja ko-

keilla niitä. Monen soittimeksi fagotti päätyi sattumalta: eräs oppilas kertoi ”törmäneensä” Soivassa Talossa soittimeen, joka tuntui saman tien omalta. Toinen taas oli valinnut soittimensa tarkan vertailun perusteella puhaltimien joukosta. Kaikille yhteistä oli halu soittaa jotakin puhallinta ja juuri fagotin matala ääniala tuntui tehneen useisiin vaikutuksen alusta lähtien.

Itse aloitin fagotin soittamisen vasta yläasteikäisenä, 13-vuotiaana. Olin 5-vuotiaasta lähtien soittanut pianoa ja koin, että olisi mukava kokeilla toistakin soitinta. Opiston rehtorin huoneessa sattui tuolloin lojumaan fagotti kotelossaan. Siihen olivat muutamat lapset hetken tutustuneet, mutta jättäneet kuitenkin leikin kesken. Kokeilin sitä jonkin aikaa ja näin jälkikäteen voisin todeta, että minun tapauksessani soi-

tin pikemminkin valitsi soittajansa kuin päinvastoin. Se oli menoa saman tien. Minua fagotissa on aina viehättänyt sen matala ääni ja sen skaala hieman surumielisestä aina hassunhauskaan. Parasta soittamisessa on mitä erilaisimmissa kokoonpanoissa yhdessä toisten kanssa musisoiminen. Alusta alkaen olen kokenut palkitsevaksi myös sen, kuinka työ (=harjoittelu) tuottaa tulosta.

Mikä fagotti? Mikä fagottino?

Fagotti on matalaääninen puhallinsoitin, jota soitetaan puhaltamalla niin sanottuun kaksoisruokolehdykkään, jota me soittajat kutsumme tuttavallisesti rööriksi. Soiva putki, johon rööri asetetaan kiinni, on kartionmuotoinen ja se laajenee alun muutamasta millimetristä loppupäässä moninkertaiseksi. Fagotin putken kokonaispituus on yhteensä yli kaksi ja puoli metriä.

Fagottino, jonka ajattelen olevan fagotin pienempi sisko tai fagottiperheen vauva, toimii samalla periaatteella, mutta siinä on putkea vain metrin verran. Fagottinon soittamisen voi aloittaa jo 6–8 vuoden iässä, kun taas fagotinsoiton aloittamista pitää odottaa ainakin 10-vuotiaaksi.

Fagotteja valmistetaan pääasiassa erilaisista vaahteralajeista, mutta jonkin verran

soittimia tehdään myös muovista. Suurin osa soittimistamme on siis tehty puusta, joka on elänyt useita vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Puu kaadetaan ja kuivatetaan, minkä takia tie elävästä puusta soittimeksi kestää useita vuosia, jopa vuosikymmenen. Saako puu uuden elämän soittimen muodossa vai onko fagotti soittimena vain valmistusprosessin tuotos, jolla ei ole mitään tekemistä aikanaan eläneen puun kanssa?

Soittaja ja soitin yhteistyössä

Fagottinoa soittavat nuoremmat oppilaatni kokevat, että soitin ja soittaja muodostavat hyvän parin, jossa yhteistyö toimii: ”Välillä soitin tekee mitä haluaa ja välillä se antaa mun päättää”. Soittimen kasaaminen voi olla alussa haastavaa, sillä soitin koostuu röörin lisäksi viidestä eri putkesta, joille kaikille on oma, tarkka paikkansa. Itse soittamisen ovat kaikki kokeneet luontevaksi, joskin alkuun hengittämisen ja soittamisen yhdistäminen vaatii paljon harjoittelua.

Jotkut vanhemmista, jo fagottia soittavista oppilaistani ovat antaneet soittimelleen kotoisasti jopa nimen. Kuitenkin he kokevat ohjailevansa soitintaan ja näkevät sen pääasiassa esineenä, joka mahdollistaa soittamisen. Fagotti on soittajansa näköinen ja kuuloinen.



Fagotin ääni – värikästä sauhua!

Fagottinon ääntä on pienten oppilaitteni mielestä vaikea kuvailla: se muuntautuu kappaleen mukaan mutta on kaunis ja hyvän kuuloinen. Griegin Vuorenpeikkojen tanssi saa fagotin äänen kuulostamaan vihereältä!

Fagotin soittajat luonnehtivat soittimen ääntä värikkääksi sauhuksi, pehmeäksi ja pyöreäksi. Surumielinen ja hassukin ääni voi olla.

Kaikki oppilaani toteavat, että mitä parempi soittaja, sen mukavampi fagotin erikoista mutta miellyttävää sointia on kuunnella, ja että harjoittelemalla soittimen ääni kehittyy koko ajan paremmaksi.

Kapistus vai persoona?

Onko fagotilla sitten henki tai persoona? Pääasiallisesti oppilaani kokevat soittimen esineenä, joka mahdollistaa itse soittamisen, ei niinkään persoonallisena otuksena. Luonteenpiirteitä omaan soittimeen kuitenkin lämpimästi liitetään: pienempien oppilaitteni silmissä fagottino on iloinen ja hieman kaino, mutta mukautuu aina tilanteeseen. Vanhemmat oppilaat taas kuvailevat soitintaan viisaaksi, mutta vitsikkääksi. Ja hieman omalaatuisenakin fagotin olemus välillä näyttäytyy.

Kokee soittimensa sitten perheenjäsenenä, kulutusshyödykkeenä tai persoonallisena esineenä, se on kuitenkin soittajalleen luotettava ystävä, joka hyvin ohjeistettuna oppii muuntautumaan tilanteen ja soittajan mukaan. ■

Kirjoittaja on orkesterimuusikko ja fagotinsoitonopettaja.

Mandi ja Ingrid
soittavat fagottinoa.

jäsen?



KUVA VEIKKO SOMERPURJO



Kohti omaa sointia

Peter Høegin romaanissa *Hiljainen tyttö* jokainen ihminen soi omassa sävel-lajissaan. Oma sävellaji on eräänlainen luonteen pohjavirta, olemuksen perusväri, jonka elementeistä melodiat – ajatukset – rakentuvat.

Minulle musiikki on aina ollut tunteiden varaventtiili, tapa olla läsnä, keino löytää ja ilmaista vielä muotoutumattomia ajatuksia. Høegin ajatus sisimmän sävelmaailmasta vastaa hyvin omaa kokemustani musiikin merkityksestä. Musiikin voiman edellytys on jonkinlainen vastaavuus sisimmämmme: jokin resonoi syvimmissä kerroksissamme, vastaa tuttuihin säveliin ja harmonioihin.

Musiikkiharrastus tuli elämään vähitellen. Vauvana nukuin vauvuissa sisareni viulutunneilla ja taaperona rakentelin tyytyväisenä legoilla Suzuki-vihon kappaleiden soidessa luokassa. Perheessäni on aina kuunneltu paljon musiikkia, ja isosisko suuresti ihaillevalle nelivuotiaalle viulu tuntui parhaalta ja oikeastaan ainoalta harkittavissa olevalta soitinvalinnalta. Oma soittotaipeeni oli kuitenkin kariutua alkuunsa: kun minua tultiin hakemaan vuorollani pääsykokeeseen, mieleni valtaisi kauhunsekainen päättäväisyys – tuohon huoneeseen en mene! – jonka voimin ripustauduin koko tarmollani porraskaiteeseen. Tarvittiin koko ystävällinen raati houkuttelemaan minua ovensuuhun ennen kuin suostuin irrottaamaan otteeni.

Sama tilan antaminen ja lämmin toisen näkemys huomioon ottaminen ovat värittäneet viidentoista ja puolen vuoden soittotaitajani Keski-Helsingin musiikkiopistossa. Opettajilleni soiton musikaalisuus on ollut tärkeintä, ja he ovat etsineet väsymättä kanssani yhä uusia sävyjä ja vivahteita. Nuotit tarjoavat ainoastaan suuntaviivat tulkinnalle, jota on lähdetty kokoamaan yhdessä omille väreille tilaa antaen. Pienempänä keksimme viuluopettajani Tarja Mannisen kanssa tarinoita, joiden tapahtumat muistuttivat kappaleiden vaihtuvia tunnelmia; pianonsoiton opettajani Eira Oksanen toi tunneilleni yhä uusia kappaleita, joiden sävyjä rakastan. Nykyiseltä viulunsoiton opettajaltani Jari Valolta olen oppinut yhä enemmän rohkeutta soittaa tunnelmaan keskittyen virheistä välittämättä.

Osa musiikin merkityksestä kumpuaa tiiviistä vuorovaikutuksesta. Musiikki on tuonut elämäni monia tärkeitä ihmisiä, ja olen oppinut koko persoonallani mukaan heittäytyneiltä opettajiltani paljon muutakin kuin musiikkia. Mikko Näntön kamarimusiikkitunneilla soittamista ohjasivat valtava innostus ja tarttuva ilo. Tarjan tunneilla soitettiin aina yhdessä; opettajan musikaalinen tulkinta kannatteli ja tuki omaa ääntä. Oman äänen etsimistä täynnä ovat myös klassisen laulun tunnint Helsingin Konservatoriolla. Kun soittimen taakse ei voi piiloutua, ilmaisu on entistä paljaampaa: tällainen on minun ääneni, näin minä soin.

Minulla on tapana ihastua yhteen intervaliin, tiettyyn, ehkä tahdin mittaiseen sävelkulkuun, jota soitan tai kuuntelen yhä uudestaan. Voisin kuunnella loputtomasti Tšaikovskin viidennen sinfonian henkäyk-

sen verran venyvää säveltä kolmannen osan alussa tai Chopinin b-molli Nocturnen välisosan kiihtynyttä nousua kohti onnellisen tuskaisaa aallonharjaa. Ne silmänräpäyksen mittaiset hetket tuntuvat liiakahduksina ymmärryksessä, välähdyksinä, joiden kesto ei aivan riitä ääriviivojen selkeään hahmottamiseen. Parhaimmillaan musiikki, kuten taide ylipäätään, auttaa tuntemaan syvemmin, näkemään selkeämmin. Kohottaminen arjesta, eräänlainen sublimatio, on osa kuvan tarkentumista, mutta yhtä hyvin selkeyden voi löytää liikkumalla alaspäin, yhä lähemmäs pohjaa – yhä enemmän liki ydintä. ■

Kirjoittaja on psykologian opiskelija ja innokas musiikin harrastaja.



Juha Ojala ja Lauri Väkevä (toim.)

SÄVELTÄJÄKSI KASVATTAMINEN

Pedagogisia näkökulmia musiikin luovaan tekijyyteen

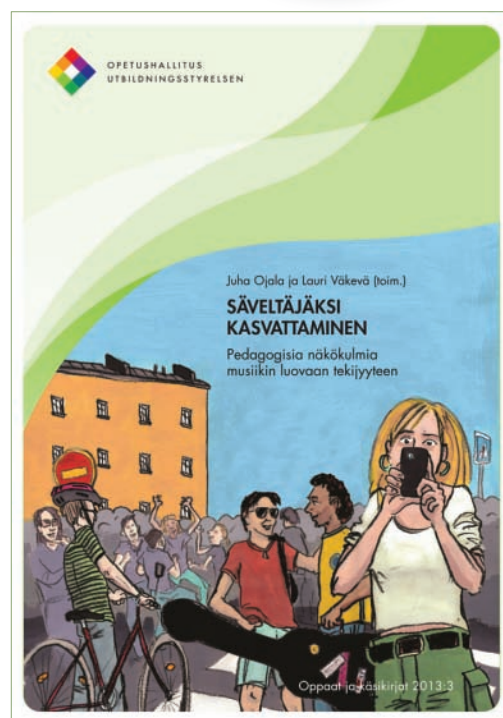
Säveltäjäksi kasvattaminen on käytännönläheinen kokoomateos, joka sisältää artikkeleita säveltäjyydestä, musiikin luovan tekemisen ohjaamisesta ja erilaisista säveltämisen ryhmätyömenetelmistä.

Kirja soveltuu oppaaksi kaikille kouluasteille varhaiskasvatuksesta opettajankoulutukseen sekä musiikkioppilaitoksiin ja ammatilliseen koulutukseen.

Teos tukee uusien musiikin opetussuunnitelmien käyttöönottoa, kun luovat työtavat nousevat musiikkipedagogiikassa tasa-arvoiseen asemaan esittämisen ja kuuntelun rinnalle.

Opetushallitus 2013
218 s.
ISBN 978-952-13-5425-0
34,70 €

ILOA OPPIMISEEN!



Päivi Jordan-Kilki, Eija Kauppinen ja Eeva Korolainen-Viitasalo (toim.)

MUSIIKKIPEDAGOGIN KÄSIKIRJA

Vuorovaikutus ja kohtaaminen musiikinopetuksessa

Kirja käsittelee vuorovaikutusta muun muassa musiikillisten tietojen ja taitojen oppimisen, kokemusten, tunteiden ja lahjakkuuden näkökulmasta. Se toimii oppaana musiikin- ja soitonopetuksen maailmaan kaikille aihepiiristä kiinnostuneille.

Musiikin opettajaopiskelijoille ja jo työssä oleville soitonopettajille se tarjoaa ajatuksia, joiden avulla vallitsevien opetuskäytäntöjen pohdinta ja arviointi on mahdollista.

Samalla teos on oivallinen opas kaikille niille lukijoille, joita kiinnostaa, mitä vuorovaikutus ja kohtaaminen tarkoittavat käytännön opetus-tilanteissa.

Opetushallitus 2013
174 s.
ISBN 978-952-13-5341-3
33 €, sis. alv.



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Tilaukset:
www.oph.fi/verkkokauppa
tilaukset@kirjakeskus.fi
puhelin: 020 166 2222

Beställningar:
www.oph.fi/svenska/bokhandel
tilaukset@kirjakeskus.fi
telefon: 020 166 2222

Kuuntele mistä...

Ei ole mitään mahdotonta siinä, että huilisti tietää heti mitä tehdä kun hänet kutsutaan seuraamaan soittimellaan harjan liikkeitä pitkin lattiaa ja ilmassa. Eikä siinäkään, että sellistit ovat ylpeitä siitä, että heidän soittimellaan voi tuottaa huiluja harjamaisempia ääniä. Mitä on tapahtunut?

"Musiikki on esine, jota ei voi koskettaa käsillä", sanoin oppilaille.

"Mutta sitä voi koskettaa kuulolla", kuului ovela kuittaus. Lapset olivat skarppeina heti ensimmäisessä perjantai-illan sessioissa, joita pidin syys-lokakuussa osana Tuulenpesiä-yhteissävellysprojektiä Keski-Helsingin musiikkiopistolla. Tästä oli hyvä lähtö! 8–10-vuotiaat lapset, joita tunneilleni saapui tiivis kourallinen, tiesivät, että ääni, kuten esine, on konkreettisesti tässä ja nyt. Sen voi antaa vaikka käsiliikkeellä kaverille ja sen muotoa voi muuttaa. Se voi tulla suusta, soittimesta tai vaikka sateenvarjosta ja tuolista. Mutta olennaisinta on, että se on tässä ja nyt.

Lasten kanssa musisoiminen ja heidän opastaminen musiikillisten kysymysten äärelle ja äärellä on minulle uusi avaus. Kun minut pyydettiin yhteissävellysprojektiin mukaan osana pedagogisia opintojani Taideyliopistolla, rehtori Petri Aarnio vakuutti heti kättelyssä, että saattaisin hyvinkin sopia mukaan omana itsenäni, säveltäjänä; niine eväineni, joita sävellystyö ja -opinnot ovat minulle tähän mennessä antaneet.

Siitä heräsiikin heti ensimmäinen kysymys: mitä säveltäminen on minulle antanut? Mitä sellaista, joka kiinnostaisi, innostaisi ja auttaisi lapsia ja nuoria musiikkiharastuksessaan?

Sävellystyö alkaa monesta asiasta. Toisaalta se kumpuaa huomion kiinnittymisestä johonkin arjen asiaan, johonkin taideteokseen, johonkin ääneen, näkyyn, äänimaailmaan tai musiikkikappaleeseen. Toisaalta se lähtee kuuntelemisesta ja teke-



misestä. Kuuntelun tekemisestä ja tekemisen kuuntelusta. Huomion kiinnittämisestä niihin ääniin joita itse tuottaa, tuli tuotaneeksi. Vahingossa tai tarkoituksella. Niiden äänien, hiekkalaatikokoustavien esi-
neiden poimimisesta, jotka kiinnostavat eniten, niiden toistamisesta ja muuttamisesta. Joskus virheiden tekemisestä, mutta aina keskittymisestä.

Keskittyminen ja kuunteleminen. Nämä yhdessä muodostavat tärkeän polttopisteen, jossa luova työ tapahtuu. Mutta ei riitä, että säveltäjä sisäistää nämä ohjenuorat; hänen tärkein tehtävänsä on projisoida ne ulkomaailmaan, kutsua kuuntelemaan ja auttaa äänien äärelle ja äärellä.

On tärkeää hehkuttaa niitä taitoja ja tietoja, joita musiikkiopinnot niin lapsuudessa, nuoruudessa kuin aikuisiälläkin antavat; ei ainoastaan musiikki- tai kulttuurialan ammattiin tähtäävälle tai musiikin harrastajalle, vaan myös sille kuuluisalle kadunihmiselle. Selvää lienee se, että keskittymi-



Luova
työ tapahtuu
keskittymisen
ja kuuntelemisen
polttopisteessä.



selle ja kuuntelemiselle on aina tarvetta, eikä niitä voi liikaa toittottaa. Ne eivät jää ainoastaan musiikin tasolle, ollen tärkeitä esimerkiksi konserttitilanteissa niin esiintyjänä kuin kuulijanakin. Ne koskevat ihmiselämää paljon laajemmin. Toisen kuunteleminen on keskeistä ihan olemisessakin – kaverin kanssa kahvitellessa, töitä tehdessä ja opiskellessa.

Musiikki kutsuu ihmisiä kuuntelemaan myös itseä. Keskittymään omiin ajatuksiin, niihin jotka saavat musiikkiesityksen aikana niin vapaasti harhailla – paljon vapaammin kenties kuin päiväunien korvilla tai iltapäivän metrojunassa. Harhailevaa keskittymistä – onko tässä paradoksi? Mielestäni ei. Keskittyminen ja rentoutuminen kulkevat hyvin tiiviisti yhdessä. Vapaassa improvisaatioissa silmät kiinni soittava kitaristi vaikuttaa unohtuneen täysin omiin ajatuksiinsa ja tuntemuksiinsa, kunnes hän ponnahtaa kärppänä, iskuvalmiina, kun soitto-tilanteen muutos sitä vaatii. Mitä on tapahtunut?

Paljon. Tässä ja nyt. ■

Kirjoittaja opiskelee sävellystä Taideyliopistossa ja toimii Tuulenpesiä-projektissa ohjaajana.

"Kun tuulee niin luulee, kun tuulee niin luulee, että kaikki kuulee... kun tuulee niin luulee,

TEKSTI SALLA SAARELA

Tuulenpesiä!

"Kun tuulee, lehdet lentää, pilvet kiittää..."

Sanapajoista lähdettiin liikkeelle: keksittiin, musisoitiin, naurettiin, hassuteltiin. Sanoista ja loruista muotoutui aihioita, jotka vietiin säännöllisesti kokoontuviin ryhmiin: mupe-tunneille, soitinryhmiin, kuoroihin, improkokoontumisiin. Syntyi teoksia: ri-

mejä, fiilis, sävelkulku, rytmit. Innostuttiin draamapajassa. Harjoiteltiin: yksin, yhdessä ja koko porukalla. Ensimmäinen esitys marraskuussa räjäytti pankin! Mitä hienoa olemmekaan yhdessä luoneet!

Keski-Helsingin musiikkiopiston lukuvuoden 2013–2014 yhteisötaideteos Tuulenpesiä! muotoutuu parhaillaan. Innolla mukana olevat 6–12-vuotiaat oppilaat kehittävät korvakuulolta soittamisen taitojaan ja omien sävellysten luomisprosessi tulee tutuksi. Ennen kaikkea opitaan ja totutaan soittamaan yhdessä muiden, eri soitinryhmiä edustavien soittajien kanssa.

Kevät on täynnä innostavaa tekemistä Tuulenpesien parissa! Tammikuussa esiinnyttiin täydelle salille Kanneltalossa ja maaliskuussa Vallilan ala-asteen koululaiset pääsivät kuulemaan teostamme. Koko ajan kehittyvän projektimme lopullisen tuloksen saamme kokea Musiikkitalolla kevätkonsertissa 21.5. Annetaan tuulten tuivertaa! ■



PIIRROKSET TUULENPESIÄ! -PROJEKTIIN OSALLISTUVAT OPPILAAT



TEKSTI JOHANNA PAALANEN

Sanoista säikeiksi!



KUVA VEIKKO SOMERPURJO

Tuulenpesiä!

- Musiikkiopiston lukuvuoden 2013–14 projekti
- Suunnattu kaikille opiston 6–12-vuotiaille
- pienryhmäharjoituksia, yhteisharjoituksia, draama-paja, sanapaja, esityksiä
- tavoitteena korvakuulosoi-ton ja oman säveltämisen kehittäminen
- rahoitettu Opetushallituksen hankerahalla
- <http://reksin.vuodatus.net/lue/2013/04/tehdään-tuulenpesia>
- <http://www.youtube.com/watch?v=PP382RZz3tU&feature=youtu.be>

Tuulenpesien rakentelu sanoista alkoi viime kesänä Päivölän musiikkileirillä, jossa yhden iltapäivän puuhana oli tarjolla sanapaja. Silloin etsittiin pihapiiristä kiinnostavia paikkoja ja keksittiin henkilöitä jotka tekivät paikasta aistihavaintoja ja lopulta paljastivat itsestään jonkin salaisuuden.

Osa näistä henkilöistä – mm. Hassu-Mansikka, leppäkerttu, joka harrasti karatea, ja koivu, josta tuli hullun huiskea huipumalli – lähtivät seikkailemaan pääkaupunkiin asti, kun syyskuun alussa polkaisimme Tuulenpesiä-projektin käyntiin musiikkiopiston juhlasalissa.

"Tuulenpesistä / sanavirran vesistä / vaikka käsisestä / lauluja tehdään / lauluja tehdään", lauloimme me kuutisenkymmentä isossa piirissä rytmittelyyn ja riimitelyyn virittäytyen.

Sanapajoissa tavoitteena oli saattaa lapset kielen yksinkertaisten mutta huumauttavan mahdollisuuksien äärelle: kielellä voi ilmaista havaintoja ja tunteita, kielellä voi tarinoida, leikkiä ja musisoida. Niinpä lapset lähetettiin salista ryhminä ympäri opistoa sanailemaan, mukanaan tehtäviä, jotka ohjasivat laatimaan esimerkiksi huudahduslaulun, laulun tai runon rakastetulle, vastakohtahenkilöiden vuoropuhelun tai tuulen kehtolaulun.



KUVA SALLA SAARELA

Kolmen tunnin työskentely tuotti mitä moninaisimpia ja toinen toistaan hurmaavampia esityksiä! Joitakin sanapajan säkeitä päätyi marraskuun esitykseen asti, toiset jäivät pieniin runopatoihin poreilemaan kenties myöhemmin ammennettaviksi.

Joukko pyyteettömiä huoltajia ja opettajia toimi ryhmien kirjureina ja tsemppari-tuuppareina ansaiten kauniit kiitokset. ■

Kirjoittaja on äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori, musiikkikasvattaja ja musiikkiopistolaisen vanhempi.

Kielellä voi ilmaista havaintoja, kielellä voi tarinoida, leikkiä ja musisoida.

KUVA SALLA SAARELA



TEKSTI TIINA PIIRHONEN

Elävää rekvisiittaa – improvisointia opettamassa

Kysytään aikuiselta täsmällinen kertomus tämän aamutoimista. Sen jälkeen tarina toteutetaan niin, että lapset esittävät kertomuksen jokaista esinettä tai asiaa olemalla vaikka ovi ja ovenripa, jääkaappi, ruoat, suihku, shampoo ja pyyhe jne.

Esitin vanhempaa, joka kertoi, mitä tava-
raa tai huonekalua hän tarvitsee ja käyt-
tää. Salamannopeasti lapsiryhmä muovau-
tui yhtenä toimivana organisoituna oviksi,
pöydiksi, vedeksi tai vaikkapa tyynyksi. Elä-
vää rekvisiittaa olisi voitu leikkiä koko iltana.
Teimme ryhmässä myös satuja, joissa jo-
kainen sai sana kerrallaan vaikuttaa tarinan
kuluun. Lapset istuivat salin keskellä ole-
vassa ympyrässä ja vuorollaan täydensivät
satua. Näin satu etenee. Kun arvottaa va-
lintojaan valintahetkellä, asia ei etene. Lap-
set osaavat vielä reagoida spontaanisti, ar-
vottamatta.

Kukaan ei voi leikkiä väärin. En tiedä las-
ta, joka sanoisi, että en osaa leikkiä inkka-
ria. Opettaessani Teatterikorkeakoulus-
sa näyttelijäopiskelijoita, kuulen kuitenkin
harmittavan usein, että en osaa jotain tai
olen huono tässä. Sellainen mantra muut-
tuu käytännöksi. Kannattaa mieluummin
hokea itselleen, että aion opetella tämän,
tai osaan vaikkapa laulaa.

Onneksi kukaan ei ole is-
kostenut näiden lasten pää-
hän tyrmäviä mantroja. Kes-
kittyminen oli hämmästyttä-
vän hyvää ryhmän kokoon ja
osallistujien ikään nähden. Kuusikymmen-
päinen innostunut ryhmä työskenteli su-
lassa sovussa myös ääneti. On selvää, että
musiikin opiskelu kehittää monien muiden
asioiden lisäksi myös keskittymis- ja kuun-
telukykyä.

Musiikin opiskelussa haasteena on yksi-
näinen harjoittelu. On tärkeää, että
Tuulenpesien kaltaisia yhteisproduktioita
tehdään. Tällaisissa projekteissa lapset tu-
tustuvat toisiinsa, harjoittelevat isommissa
kokoonpanoissa ja saavat myös itse tuot-
taa materiaalia. Luottamuksellinen ilma-
piiri syntyy omalla tavallaan ja ajallaan eikä
ryhmytymistä voi nopeuttaa. Turvallisuus-
den tunnetta luo se, että ei arvostella. Luo-
vassa tilassa toimiva ihminen kokee yhteyt-
tä muihin ja ajatukset ja ideat virtaavat va-
paasti. Luova tila edellyttää kontrollista irti

KUVA SALLA SAARELA



**Tehdään ensin
ja katsotaan sitten,
mitä tuli tehtyä!**

päästämistä.

Toivottavasti lasten sallitaan reagoi-
da jatkossakin niin, että aikuiset eivät tu-
kahduta tätä taitoa arvostelulla. Improvi-
soidessa ja leikkiessä tehdään ensin, ja kat-
sotaan sitten mitä tuli tehtyä! Synnytettyä
materiaalia voi järjestää ja järjellä jälkikä-
teen, ei tehdessä.

Hetki täysillä heittäytyvien lasten kanssa
jäi vahvasti mieleeni. ■

Kirjoittaja on näyttelijä ja näyttelijäntyön
lehtori Teatterikorkeakoulussa. Hän piti
improvisaatiopajan Tuulenpesiin osallistuville
opistolaisille.

TEKSTI TUULIKKI LAES

Musiikki vaikuttaa

– musiikkikasvatus tutkimuksen kohteena tänä päivänä

Marraskuussa järjestetyt valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät käynnistyivät musiikkikasvatuksen tutkimuksen teemapäivällä Sibelius-Akatemian isännöimänä.

Myös
Tuulenpesiä kuultiin
musiikkikasvatus-
päivillä!



KUVA SALLA SAARELA

KUVA VEIKKO SOMERPURO



Musiikinopettajia, tutkijoita ja opiskelijoita paikalle kerännyt seminaari alkoi paneelikeskustelulla, jossa esiteltiin ja puitiin tämänhetkisiä suomalaista musiikkikasvatusta käsitteleviä tutkimusprojekteja. Yleisölle kenties yllättävää oli, ettei paneelikeskustelijoina ollut yhtään suomalaista tutkijaa. Paneelin vetäjänä toiminut musiikkikasvatuksen professori **Heidi Westerlund** totesikin, että suomalainen musiikinopetus on vetoava tutkimusaihe kansainvälisille tutkijoille.

Ruotsalainen Maria Westvall Örebron yliopistosta on kiinnostunut ruotsinkielisten alueiden musiikinopetuksesta Suomessa: miten vähemmistökulttuurin musiikinopetus suhteutetaan valtaväestön vaalimaan musiikkiperinteeseen ja millaisia monikulttuurisuuteen liittyviä kysymyksiä ruotsinkielisten musiikinopettajien työssä nousee esiin. Sibelius-Akatemian dosentti **Sidsel Karlsen** Norjasta on tehnyt mitattavaa tutkimusta Pohjoismaissa musiikinopetuksen monikulttuurisuudesta. Maahanmuuton kasvun myötä myös suomalaisissa kouluissa pohditaan yhä enemmän monikulttuurisuuden tuomia haasteita – ja myös mahdollisuuksia, joita erityisesti musiikinopetuksen voidaan nähdä tarjoavan muuttuvassa kouluympäristössä.

Australialainen **Alexis Kallio** tekee Sibelius-Akatemiassa väitöskirjatutkimusta, jossa kartoitetaan suomalaisten musiikinopettajien musiikkimateriaalin valintaprosesseja. Millainen musiikki on sopivaa musiikinopetuksen käyttöön, mitkä kappaleet



KUVA VEIKKO SOMERPURO

jäävät oppitunnin ulkopuolelle ja millä perusteilla? Populaarimusiikin yleisyys sekä oppilaiden oman musiikin huomioiminen ovat suomalaisen musiikinopetuksen piirteitä, jotka tekevät tästä aiheesta erittäin kiinnostavan – ja samalla haasteellisen musiikinopettajille, jotka joutuvat punnitsemaan eettisyyden, moraalien ja musiikillisten sekä pedagogisten arvojen välillä.

Päivän pääpuhujana esiintynyt **Pamela Burnard** Cambridgen yliopistosta tarjosi elävän ja henkilökohtaisista kokemuksista kumpuavan esityksen musiikillisen luovuuden ilmenemisestä, merkityksistä ja siitä, miten rakennamme identiteettiämme luovan toiminnan kautta. Hän kertoi suosivansa mieluummin termiä *luovuudet* (creativities), sillä luovuus voi ilmetä hyvin monella eri tavalla ja kaikki ne ovat yhtä merkityksellisiä. Nykyaikana erilaisten musiikillisten luovuuksien ilmeneminen niin koulun arjessa kuin laajemmalla yhteiskunnallisella tasolla heijastuu myös tutkimukseen: tämän ajan musiikkikasvatuksen alan tutkimukset käsittelevät muun muassa pelimusiikkia ja musiikin verkkoyhteisöjä perinteisempien musiikillisen luovuuden ulottuvuuksien rinnalla. Ei ole yhtä ja oikeaa tapaa kasvaa musiikillisesti luovaksi toimijaksi – sen sijaan saattaa jo olla olemassa tapoja, joista me opettajatkään emme tiedä vielä mitään! ■

Kirjoittaja on musiikkikasvattaja, tutkijakoulutettava Taideyliopiston Sibelius-Akatemian MuTri-tohtorikoulussa ja Fisme ry:n hallituksen varajäsen

VALTAKUNNALLISET MUSIIKKIKASVATUSPÄIVÄT 2013

Musiikki vaikuttaa, musiikkikasvatustutkimuksen teemapäivä

- Ulkomaisten tutkijoiden paneeli suomalaisesta koulujen musiikinopetuksesta
- Pääluennoitsija Pamela Burnard Cambridgen yliopistosta

Musiikki kasvattaa, musiikinopetuksen teemapäivä

- Luento: dialogisuuden merkityksestä musiikinopetuksessa
- Demokonsertteja: Kuitinmäen yläkoulu, KHMO, Erityismusiikkikeskus Resonaari
- pajoja musiikinopettajille: kehonhallintaa musiikkiliikuntaa, tietotekniikkaa, pedagogiikkaa

Musiikki yhdistää, musiikkiharrastuksen teemapäivä

- pienille ja perheille, lapsille ja nuorille, vähän kaikille ja vanhemmille
- muskareita, lastenkonsertteja, vuoden lastenlevy
- soitinpolku, työpajoja, demo: koulun musiikkitunti
- yhteislaulua, seniorien rokkipaja, ohjelmaa soitto- ja laulutaidottomille
- Sinfoniamusiikki, sellokamarimusiikkikonsertti, Juniorijousten konsertti

Kolmipäiväinen tapahtuma järjestettiin viime marraskuun 21.–23. päivinä. Tuulenpesiä esitettiin musiikinopetuksen teemapäivän ohjelmassa.

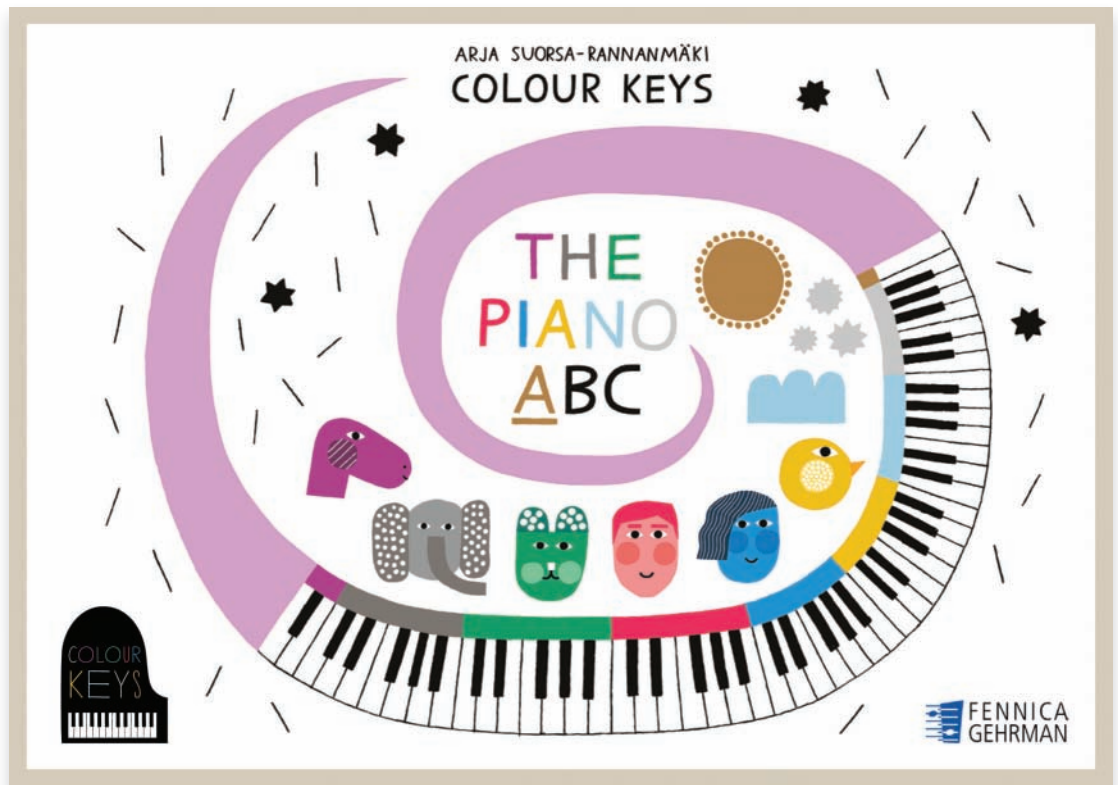
Järjestäjänä Suomen musiikkikasvatusseura – FISME ry

Lisätietoja: www.fisme.fi

Mukana järjestämässä olivat mm. Sibelius-Akatemia, Suomen musiikinopettajien liitto ry, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Helsingin Konservatorio, Musiikkitalo, Itä-Helsingin musiikkiopisto, JaSeSoi ry, Konserttikeskus, Koulujen musiikinopettajat, Vantaan musiikkiopisto, Varhaisiän musiikinopettajat ry, Espoon musiikkiopisto, Helsingin kaupunginorkesteri, Keski-Helsingin musiikkiopisto, Kipinä Productions, Kirkkohallitus, Musiikin erityispalvelukeskus Resonaari, Seurakuntien Lapsityön Keskus, Sulasol Helsingin piiri, Suomen alttoviuluseura, Suomen klarinettiseura, Suomen kontrabassoklubi, Suomen käyrätorviklubi, Suomen oboe- ja fagottiseura, Suomen Pasuuna- ja Tuubaseura, Suomen trumpettikilta.

II Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät järjestetään syksyllä 2015

VÄREJÄ JA



Arja Suorsa-Rannanmäki:

Colour Keys The Piano ABC (osa A)

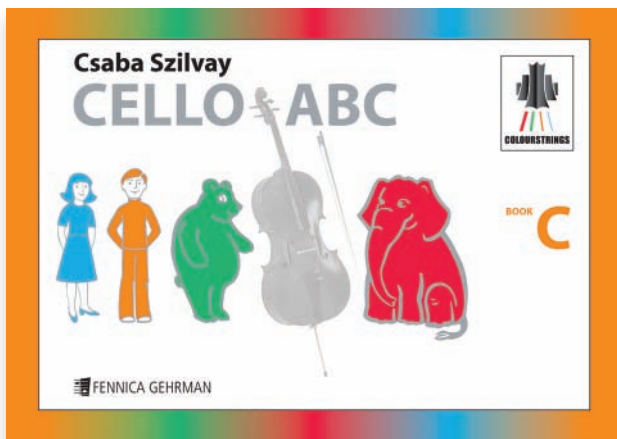
"Se mikä opitaan usean aistin välityksellä, on vaikutukseltaan pysyvä." Tämä Kodály'n ajatus on keskeisenä Arja Suorsa-Rannanmäen täysin uudistamassa Colour Keys -pianokoulussa. Koskettimistolla vaelteleva Pikku-do matkalaukkuineen ja avaimineen näyttää mallia transponointiin. Värihissi houkuttelee soittamaan kappaleita eri oktaavialoissa. Nuottikuva kasvaa yhdestä värillisestä viivasta perinteiseksi viivastoksi. Tämä värikäs, inspiroiva ja moderni pianokoulu on kehitetty pitkän pedagogisen työn sekä Sibelius-Akatemiassa tehdyn tutkimuksen pohjalta. Se sopii pienimmillekin soittajille aina 4-vuotiaista alkaen.

36,50 €

Ostinato
nuottikauppa · sheet music shop

Puh. (09) 443 116, fax (09) 441 305
Tykistökatu 7, 00260 Helsinki
ostinato@ostinato.fi, ostinato.fi
Avoimena ma-pe 9-18, la 10-15

VARIATIOITA

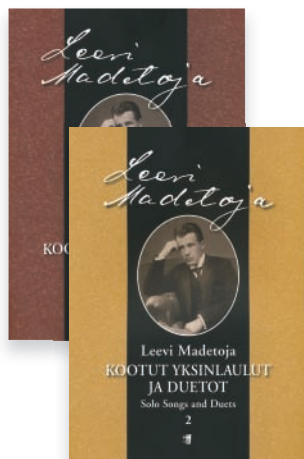


Csaba Szilvay: **Cello ABC**

Suosittu Colourstrings-sellokoulu on täydentynyt kahdella uudella osalla, joissa tekniikka kehitty ja eri maiden kauniita melodioita opitaan soittamaan yhä useammassa sävellajissa.

Osa C 30,40 €

Osa D 27,00 €

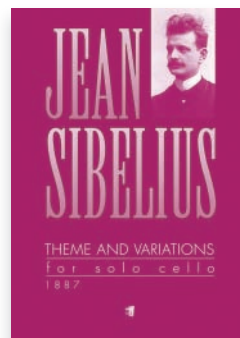


Leevi Madetoja:

Kootut yksinlaulut ja duetot 1-2

Tämä kaksiosainen kriittinen editio on todellinen laulajan aarre: se sisältää kaikki Madetojan konserttikäyttöön soveltuvat laulut, eräitä alun perin sekakuorolle sävellettyjä teoksia ja myös muutamia aiemmin julkaisemattomia lauluja.

39,50 € / osa



Jean Sibelius:

Teema ja variaatiot

Ensijulkaisu Sibeliuksen 22-vuotiaana säveltämästä sooloselloteoksesta. Teoksen tyylillisenä esikuvana oli Bach, mutta muunnelmien pohjana olevassa teemassa on suomalais-pohjoismaalaista väriä.

19,80 €

Valmistaudu juhluvuoteen!

Sibeliusta pianistin nuottikirjastoon:



www.fennicagehrman.fi



Bagatelles op. 34

13,00 €

Pensees lyriques op. 40

14,80 €

8 petits Morceaux op. 99

15,90 €



Tulinen tai tyyni

– temperamentti taustalla

Musiikkikasvattajan työ on hyvin mielekästä ja antoisaa. Toki hetkittäin työstäkin. Jokainen päivä ja jokainen tunti on aina tuore ja erilainen, siitä pitävät omalla kohdallani huolen parisataa erilaista lasta. Aivan pienimmässäkin on jo muskarin ensimmäisellä tunnilla itsessään valmiina jotain juuri tälle lapselle tyypillistä.

Temperamentti on ihmisen käyttäytymistyyli, hänen yksilöllinen tapansa reagoida asioihin. Se ilmenee jo hyvin varhain ja seuraa läpi elämän. Iän mukana kulttuurin ja ympäristön odotukset alkavat kuitenkin vaikuttaa yhä enemmän siihen, miten ihminen temperamenttiaan ilmaisee, vaikka pohjalla oleva temperamentti sinänsä ei muuttuisikaan.

Joskus temperamentti helpottaa, joskus sillä on taipumus vaikeuttaa ihmisen elämää, mutta mikään temperamenttityyppi ei sinänsä ole hyvä tai huono.

Toiset ihmiset ovat herkästi innostuvia ja toiset suhtautuvat varovaisesti uuteen. Jotkut ovat aktiivisia, toiset hitaasti lämpiäviä, jotkut sopeutuvia, toiset taas muutoksia karttavia. Ihmisen temperamentti selittää hänen tapansa suhtautua asioihin.

Erilaisia lähestymistapoja

Lasten välillä on eroja siinä, millä tavoin lapsi lähestyy uutta tilannetta: onko kaikki uusi jännittävää, josta on lähdettävä ottamaan tarkempi selko vai onko uusi ja tuntematon samalla myös vähän pelottavaa, niin että täytyy ensin astua syrjään keräämään rohkeutta ja harkitsemaan asioita.

Esimerkiksi ujous, varautuneisuus ja vetäytyminen syrjään sosiaalisissa tilanteissa ovat synnynnäisiä temperamenttipiirteitä eivätkä sosiaalisen kehityksen häiriöitä tai huonon itsetunnon merkkejä. Tällainen

arviointi tai kuvaus lapsesta ei viittaa sopeutumis- tai muihin häiriöihin vaan pelkästään lapsen yksilöllisyyteen, ja osoittaa miten erilaisia normaalit lapset voivat olla.

Lapsen tullessa ensimmäistä kertaa päiväkotiin, kouluun tai musiikkiopistoon hän sopeutuu uuteen tilanteeseen, jossa on hallittava samanaikaisesti monta uutta muuttujaa: uusi ympäristö, uudet aikuiset, uudet toverit, uudet säännöt, kokonainen uusi maailma. Vaikka länsimainen yhteiskunta suosii ”reippautta” ja nopeaa sopeutumista, on aikuisten, niin opettajien kuin



Joskus temperamentti helpottaa, joskus sillä on taipumus vaikeuttaa ihmisen elämää, mutta mikään temperamenttityyppi ei sinänsä ole hyvä tai huono.

vanhempienkin, ymmärrettävä antaa tarpeeksi aikaa sitä tarvitseville.

Luonnollisesti temperamentti johtaa myös motivaatioeroihin: kun jokin asia osoittautuu vaikeaksi, ei sen oppiminen välttämättä enää kiinnosta. Tämän olen huomannut sekä soitonopettajana että soittoharrastusta aloittelevan oppilaan äitinä.

Erilaisia ominaisuuksia

Ryhmäopettajien haaste on saada erilaiset lapset toimimaan yhdessä, ryhmänä, ja kasvattaa heidät ymmärtämään ja hyväksymään myös toistensa erilaisuuden. Kasvatuksen tarkoitus on tehdä erilaisista yksilöistä sellaisia, että he voivat tulla toimeen keskenään erilaisista temperamenteista huolimatta. Temperamentin ymmärtäminen ei kuitenkaan tarkoita kaikenlaisen käytöksen hyväksymistä tai huonon käytöksen selittämistä tietyllä temperamentilla, vaan se tarkoittaa yksilöllisyyden huomioimista kaikessa kasvatuksessa.

Samoin kuin temperamentti ja huono käytös tulee erottaa toisistaan, myös temperamentti ja varsinainen oppiminen tulee erottaa toisistaan. Ei ole osoitettu, että temperamentti suoraan vaikuttaisi siihen, kuka on hyvä oppija, vaan erilaiset lapset reagoivat eri tavoin samaan ympäristöön ja saman opettajan antamaan opetukseen. Opettajalla on oma persoonallinen opetus-

tyylinsä ja se sopii toisille lapsille paremmin kuin toisille.

Erilaisia kohtaamisia

Opettaja opettaa omalla tavallaan ja lapset reagoivat siihen jokainen omalla, yksilöllisellä tavallaan. On myös todettu, että lapsen temperamentti vaikuttaa siihen, miten opettaja tätä nimenomaista lasta opettaa. Oppilaan käytös herättää opettajassa aina reaktion, kuten halua kannustaa tai rajoittaa oppilaan käyttäytymistä. Tilanne on aivan sama kuin vanhemmilla: he eivät pelkäästään kasvata lasta vaan reagoivat lapsen temperamenttiin ja muuttavat suhtautumistaan sen mukaan.

Opetuksessa ja kasvatuksessa on kysymys vuorovaikutuksesta, joten opettajan omaa persoonaa tai temperamenttia on mahdotonta erottaa opetustilanteesta. Koulutukseen ja työkokemukseen pohjautuvasta ammattitaidosta huolimatta opettaja tekee työtään ennen kaikkea persoonallaan.

Kasvattajan on hyvä tiedostaa, ymmärtää ja hyväksyä oma temperamenttityypinsä, jotta hän osaisi ohjauksessaan käyttää yksilöllisiä temperamenttipiirteitään mahdollisimman rakentavasti. Oman ja oppilaan temperamentin tunteminen auttaa opettajaa ymmärtämään oppilaan hänessä herättämiä tunteita, mikä puolestaan parantaa vuorovaikutuksen laatua. Heidän

TEMPERAMENTTI

- on synnynnäistä ihmisten välistä erilaisuutta
- on ihmisen yksilöllinen tapa reagoida asioihin
- ilmenee hyvin varhain ja on kohtalaisen pysyvä
- ei kerro, mitä ihminen tekee eikä miksi hän tekee
- selittää miten ihminen tekee sen, mitä hän tekee
- ei ole määriteltävissä hyväksi tai pahaksi asiaksi
- saa merkityksen vasta odotuksia asettavassa yhteydessä

temperamenttiansa yhteensopivuus lopulta määrää pitkälle sen, miten hyvin he ymmärtävät toisiaan.

Kun lapsen yksilölliset piirteet huomioidaan, löytyy jokaiselle varmasti oikea lähestymistapa. Aikuisen haasteena on kasvattaa lapsen mukana itsekkin. ■

Kirjoittaja on Keski-Helsingin musiikkiopiston varhaisiän musiikkikasvatuksen lehtori.

Kirjallisuutta:

Keltikangas-Järvinen, L. 2004. Temperamentti: ihmisen yksilöllisyys. Helsinki: WSOY.

Keltikangas-Järvinen, L. 2010. Temperamentti ja koulumenestys. Helsinki: WSOY.

Luovuuden lietsojat

Kannustaminen omaan tekemiseen ja kokemiseen, ahaa-elämyksiin ja innostumiseen yhdistää opistomme musiikin perusteiden opettajia **Tomas Takolanderia** ja **Anniina Vainiota**, kun he miettivät musiikin perusteiden tärkeimpiä tehtäviä.

Opettajan innostus tarttuu

Anniina ja Tomas ovat mupe-opeina taustoiltaan erilaisia. Anniina on opiskellut pitkään ja suuntautunut musiikin perusteisiin. Yhteiset pelit, leikit ja draama ovat suuri osa opetusta. Visuaaliset ärsykkeet ja lorut värittävät oppimisprosessia. Tällä hetkellä Anniina opettaa pääasiallisesti nuorimpia musiikin perusteiden oppilaita.

Tomas vetää tänä lukuvuonna lähinnä D-tason kursseja. Hänelle esiintyminen erilaisilla taideareenoilla on tärkeää ja hän sisällyttää opetukseensa paljon juttelua, tarinoita muusikon elämästä ja esimerkin voimaa kehollisuudesta lähtien.

– Aina, kun täällä tehdään musiikkia, pyritään tekemään se hyvin, ammattimuusikon lailla. Vaatimustaso on kaikille eri, mutta aina tehdään tosissaan.

– Ja kun esimerkiksi konserteissa konkretisoituu tunteilla tehty, oman ja jaetun

tekemisen merkitys nousee esiin, Anniina jatkaa.

Anniina ja Tomas vetäytyvät mielihyvin taustalle antaakseen tilaa oppilaan omille oivalluksille. Molemmat ovat olleet syksystä lähtien mukana opiston Tuulenpeisi-projektissa, jossa oppilaiden itse säveltämistä aihioista on rakennettu kokonais-taideteosta.

– Hienoimpia hetkiä projektissa ovat olleet ne, kun oppilaista on tullut musiikillisen materiaalin ja oman soittimensa asian-tuntijoita, Tomas kertoo.

– He opettavat toisilleen ja joissakin tapauksissa myös opettajille, miten juttu menee. Ei tässä olla mitään viisaita, jotka kaatavat vuoren päältä tietoa toisten päihin. Meillä voi olla vähän enemmän tietoa, jota voimme jakaa kun sitä tarvitaan.

– Näin voimme vähitellen tehdä itsemme tarpeettomiksi, tuumaa Anniina. Tai vä-

hemmän tarpeelliseksi. Oppiminen on sitä, että tuotetaan itse tietoa ja materiaalia.

– Ja mitä aktiivisempi oppija itse on, sen syvällisemmäksi oma prosessi muotoutuu, kiteyttää Tomas.

Mupen monet muodot

Musiikin perusteiden opetus on murroksessa. Opetussuunnitelman tasolla muutos on jo tapahtunut mutta vanhahtavat, kategoriset käsitykset nostavat yhä toisinaan päätään sekä oppilaissa että mupe-opettajiksi kouluttautuviissa tulevaisuuden ammattilaisissakin. Vaikka Anniinan ja Tomasin opetusmetodit eroavatkin osin toisistaan, molemmat seisovat vankasti oppilaan yksilöllisyyttä ja kokonaisvaltaista muusikkoutta tukevan, joustavan opetustyylin takana.

Anniina ja Tomas sanoutuvat irti asioiden ulkoa opettelusta ja hierarkkisesta oppilas-opettajasuhteesta. He panostavat

Kuunnellaan ja soitetaan, lauletaan, tutkitaan ja haistellaan ja maistellaan...

Anniina Vainio

- s. 1981
- kasvatustieteen lisensiaatti (2013), kasvatustieteen maisteri (2010), filosofian maisteri (2008), musiikkipedagogi AMK (2009)
- opettanut perusopetuksessa ja musiikkioppilaitoksissa, leireillä ja kursseilla
- erikoistunut pelien ja draaman käyttöön musiikinopetuksessa
- pedagogiset verkkosivut: www.anniemupe.com, www.annienmusa.com



KUVA SALLA SAARELA



Tomas Takolander

- s. 1984
- musiikin kandidaatti (2011)
- musiikin, tanssin ja sirkuksen monitaituri ja esiintyvä muusikko
- säveltää, sovittaa, soittaa lukuisia instrumentteja ja laulaa

luovuuteen, vuorovaikutukseen ja innostuksen herättämiseen.

– Yleisestihän oppilaiden kanssa yhdessä tekeminen, laulaminen ja soittaminen eivät edusta sitä perinteistä teoriaopetusta, Anniina huomauttaa. Opetusta voidaan kuitenkin muokata mielekkääksi. Ei ole olemassa kaikkivoipia malleja, vaan mallisjärjellä mennään erilaisiin tilanteisiin.

– Perinteistäkään lähtökohtaa ei kuitenkaan poissuljeta; se ei vain ole se ainoa tapa tai ehdoton vaatimus. Mutta mahdollista kuitenkin – etenkin jos on kyseessä ryhmä, joka haluaa ja kaipaa sitä, Tomas lisää.

Ihmettelypaja

Tomas kertoo, että hyvä mieli tulee erityisesti, kun oppilas on hoksannut jotakin ja oman ymmärtämisensä ja oppimisensa kautta innostunut.

– Kyllä se ilahduttaa, kun joku joskus jää tunnin jälkeen vaikka säveltämään, tapahtuu luovaa toimintaa. Tai oppilaat alkavat keskenään selvittää jotakin pulmaa.

– Palkitsevaa on kaikki sosiaalinen, se kun onnistuu luomaan hyvää vuorovaikutusta, Anniina jatkaa. Tämähän on talon monipuolisin työ! Tässä saa tehdä niin monenlaista musiikin kanssa.

Minkälaista sitten olisi ihanteellinen, rajoittamaton musiikin perusteiden opetus?

– Se olisi sellainen ihmetteletyöpaja! Tomas heittää ja mupe-opet jatkavat loimittain puhuen: Kokoonnutaan ihmettelemään musiikkia. Nautitaan musiikista, kaikin mahdollisin tavoin: kuunnellaan ja soitetaan, lauletaan, tutkitaan ja haistellaan ja maistellaan. Tehdään yhdessä, keksitään, luodaan, leikitään...

Kirjoittaja on musiikkiopiston opintosihteeri.



Siiville!

Helsingin Kulttuuritalo
4.11. klo 19.00

Uutuus!

TIMO LEHTOVAARA

SOVITUSOPAS

HARRASTAJARYHMIEN VETÄJILLE OMIA SOVITUSTEN LAATIMISEN AVUKSI

Tilaukset Sulasolista: sulasol.fi/kauppa • myynti@sulasol.fi



MUSIIKKITEATTERI KAPSÄKISSÄ MONIPUOLISTA OHJELMAA



Koko ohjelmisto: www.kapsakki.fi

KABAREE BERLIN

Schlagereita, viettelevää akrobatiaa ja salakapakka-tunnelmaa saksalaisen kaba-reen hengessä.

Mm. Reetta Ristimäki
11.4., 12.4. klo 19

ELÄMÄN NIVEL

Musiikinäytelmä surmanajaja Piirakaisen pöytäelämästä.

Ari-Matti Hedman,
Jukka Nykänen
26.4., 8.5. klo 19

OOT SÄ ONNELLINEN?

Hittesityksessä kuullaan tragi-koomisia tarinoita ja lauluja kerrostalon naisista.

Minna Kivelä, Eeva Litmanen,
Reetta Ristimäki, Jussi Tuurna
9.5., 15.5., 16.5. klo 19

JORMA UOTINEN – IHOLLA

Sykähdyttävässä konsertissa mm. Kurt Weillin ja Jacques Brelin sävellyksiä sekä ranskalaisia chansoneja.

10.4. klo 19

SIRPALE EILISTÄ

Anna-Mari Kähärän upeita kappaleita esittävät Pirjo Aittomäki, Susanna Haavisto, Reetta Ristimäki ja Essi Wuorela.

24.4. klo 19

Ruuskanen Railio Klubi:

LAURA VOUTILAINEN

Sielukkaita tulkintoja yhdessä muusikkovieraan kanssa.

10.5. klo 20

LIPUT LIPPUPISTEESTÄ

alk. 26,50 €

Klubin liput: alk. 20,50 €



Hämeentie 68, Helsinki • 09 260 0907 • kapsakki.fi

Nukketeatteri SAMPO

ILOA • LUMOA • ELÄMYKSIÄ
Tunnelmallinen nukketeatteritaiteen
ja kulttuurin olohuone

Esillä vaihtuvia näyttelyitä ja sunnuntaisin teatterikahvio.
Sampon puodista löydät cd-levyjä, nuotteja,
nukketeatterialan kirjallisuutta ja välineistöä.

OHJELMISTO KEVÄÄLLÄ:

Lurpukka ja sininen takki, Kultakutri ja kolme karhua,
Joel Laulu, Kissa Killin kiukkupussi,
Musiikkia matkalaukussa, Hyrrä,
MIAU! pääsiäinen nukketeatterissa, Kolme pientä porsasta



Tilaa ilmainen ohjelmistokalenteri! Kysy myös tilausnäytöksiä. Liput 9 €. Arkiaamuoin ohjatut ryhmät 7 € / lapsi. Puh. 09 323 6968, www.nukketeatterisampo.fi



Konserttikeskus on Suomen merkittävin koulu- ja päiväkotikonserttien järjestäjä, joka tarjoaa monipuolisen valikoiman kohdeyleisölle suunniteltuja ohjelmia.

Tutustu tarjontamme kotisivuillamme.

www.konserttikeskus.fi

Hyvä soitinkauppa Helsingissä!

Huilut, oboet, klarinetit, fagotit,
lyömäsoittimet, jousisoittimet ja tarvikkeet

Albertinkatu 17, 00120 Helsinki

Avoinna: ti–pe klo 10–17, la klo 10–14 (kesäisin ma–pe, la sulj.)
www.woodwinds.fi, p. (09) 681 2150, matti.helin@woodwinds.fi



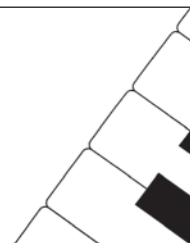
Pianonkuljetus A. Leppälä Oy

OFFICE:

VANHA JÄRVIKYLÄNTIE 17, 02780 ESPOO

Puh. 09-811 383, auto 0500-550 550

Email: antero.leppala@kolumbus.fi
www.pianonkuljetus.net



Kipinästä soittamisen palloon!

Kun vanhemmat harrastavat musiikkia, tai haluavat viedä lapsensa soittotunneille, on reitti selvä. Joskus lapsi kuulee musiikkia, joka tempaa mukaansa, ehkä se on melodia, ehkä ääni, ehkä esittäjä. Hän haluaa mukaan musisoimaan.



KUVA VEIKKO SOMERPURO

Satuin kasvamaan ympäristössä, jossa musiikin lähde oli radio, kanavia oli kai vain yksi, ja sieltä tuli Lea Pilttiä, Vili Vesteristä tai sinfoniaa sopivana cocktailina. Ainoa paikallinen elävä esitys oli laulu *"Poo-jat, kanka lunk-ka vii, ja viian-lintta viian-lintta pom pom pom."* Se oli isäni Fredrikin tulokinta Porilaisten marssista.

Minun tieni

Sitten tuli ensimmäinen kipinä. Menin koulutoverini kotiin ja siellä oli piano. Hän soitti KISSANPOLKAN ja minä olin aivan hurmaantunut: jos tuon joskus opin olen onnellinen ihminen! Piano oli liian kallis hankinta. Sittenpä tuli toinen kipinä, kun äiti voitti arpajaisissa. Kotiin saatiin (nyt ajatellen surkea) käytetty piano. Kymmenvuotiaana aloin ottaa kiinni soittajia, joilla oli vuosien etumatka. Lopullisen sysäyksen antoi oppikoulun musiikinopettaja. Luulin olevani ihan tavallinen soittaja, kunnes hän kehotti pyrkimään Sibelius-Akatemiaan.

Kehitykseni kulki ajan tapaan: diplomitutkinto – ensikonsertti – työn ohessa jatko-opintoja ulkomailla. Löysin loistavia opettajia, mutta tutkin myös miten eri maissa nuoria pianisteja koulutettiin. Wienissä Mozartin ja Beethovenin tunsivat taksikuskitkin ja lehdistön lööpeissä esiintyivät Karajanit ja laulajakuuluisuudet siinä missä poliitikotkin. Perinteille oli luontaisinta rakentaa. Yhdysvalloissa nuotinlukua opeteltiin ryhmissä jo leikki-ikäisestä lähtien. Ja venäläiset nuoret pianistinalut soittivat kuin tosi taiteilijat. Siitä sai melkoiset lölyt opin saunaan.

On ollut kiinnostavaa havaita miten ihminen oppii asioita. Minusta on ollut yhtä ➔

Jos tuon joskus opin olen onnellinen ihminen!

mieluisaa valmentaa Akatemiassa opiskelijoita kohti diplomitutkintoa tai Maj Lindiä kuin opettaa pedagogiikan pieniä harjoitusoppilaita.

Alkuun

Kun kysytään mikä on oikea alkamisikä, sanon: milloin vaan. Kaikki oppivat josain määrin, kysymys onkin mihin pyritään – ammattiin ja menestykseen vai yksinkertaisesti siihen onnentunteeseen, mitä omakohtainen musisoiminen antaa elämässä.

Omien alkuvaiheitten perusteella ymmärän vasta-alkajia. Toivoisinkin, että jokin innostunut ja halukas pääsisi soittamaan, yksin tai ryhmässä, ammattimaisesti tai vaikka korvakuulolta. Pitäisi löytää opetusta ja mahdollisuus harjoitteluun. Kun tuskaillaan, että esimerkiksi josain kansalaisopistossa on suuri opiskelijajoukko ja vain minimaalinen aika henkilökohtaiseen opetukseen, niin asiassa voi nähdä myös valoisamman puolen. Olin Kissanpolkan jälkeen ollut aivan haltioissani siitäkin vähästä. Opettajilta vaaditaan ison joukon kanssa valtavasti energiaa ja kekseliäisyyttä, mutta he saattavat myös ”keksiä” lahjakkuudet ja puskea heitä eteenpäin.

Vaihtelu innostaa

Miten sitten ohjataan aloitteleva soittaja harjoittelemaan, miten pidetään innostuksen liekkiä yllä samalla kun kaadetaan päähän saavillinen kylmää vettä eli teoreettista tietoa? Opettajan on osattava opettaa sekä-että, piilottaa tieto kaikenlaisen toimintaan ja valita mieluisia kappaleita pakollisten vähemmän vetävien tehtävien joukkoon. Leikki-ikäisten on jopa vaikeaa istua pitkään paikallaan. Joskus sanon vilille pojanvekaralle: menepäs ovelle. Siellä hän katsoo silmät pyöreänä: mitä nyt? – Tule nyt takaisin soittamaan niin olet ihan eri ihminen! Tämä tepsii usein. Yleensä äkkikäänteet tunnin ohjelmassa virkistävät. Ei saa puhua liian pitkään, keskustella kyllä voi. Aivan kuten puhe-musiikkiohjelmassa, on musiikkia oltava enemmän.

Ohjelmistosta

Oppilaalla pitäisi olla alati ”hanskassa” kappale, joka on mieluisa ja menee hyvin, sitä ei saa päästää unohtumaan. Ulkomuisti on säilöntäaine! Houkuttelen myös oppilasta kertaamaan jo opittuja asioita samal-

la kun uutta opetellaan. Pyydän seuraavalle tunnille ”yllätyksen”, oppilas saa ”ihante” valita esimerkiksi etydivihkosta jonkin vanhan tehtävän ja esittää sen seuraavalla tunnilla. Ja minä sitten ällistelen tätä yllätystä: miten hienoa että tämän keksit! Siihen lankaan he menevät...

Kun taas kappale ei suju – siitä voidaan ottaa vain jokin kinkkinen palanen, joka ”suoritetaan” pois. Keinot ovat monet. Opettaja voi myös soittaa kappaleen ja kehottaa seuraamaan nuoteista, sitten se on ymmärretty ja jätetään. (Ehkä koko valinta ei ollut opettajan puolelta mikään neronleimaus? Klassinen sanonta kuuluu: jätetään se hautumaan. Hah hah – sehän hiljaa haudataan.)

Musiikki ja ystävyys

Soitto kehittyy vain henkilökohtaisessa ohjauksessa, mutta samalla voi syntyä pysyvä hyvä ystävyssuhde. Opettajan innostus on kantava voima. Jokaisesta pienestä-

kin onnistumisesta on annettava heti tunnustus. Miten opettaja sitten jaksaa innostua? Oma soittamista ei saa jättää, vähäkin on parempi kuin ei yhtään. Ja oppilaalle on näytettävä edes pieni pätkä vaikka viitteellisesti ja osin lallattamalla. Amerikkalainen sanookin: tässä on vaikea kohta, näytän sen niin hitaasti että voit seurata tarkasti. Aina ei oppilas onnistu, se on elämää, mutta se on myös hyvä purkaa puhumalla. Hyväksyminen auttaa siinäkin.

Opettajan paras palkka on hyvä ihmis-suhde, oppilaan edistyminen ja – itse musiikki. ■

Kirjoittaja on suomalainen pianisti ja pianopedagogi. Hän on toiminut monien pianokilpailujen tuomaristossa ja julkaissut runsaasti pedagogista materiaalia, kuten *Pianon avain* -nuottivihot ja etydikokoelmia.

KUVA SATU LINDGREN/TRIOLI 1991



Siiville!

-juhlakonsertti

Keski-Helsingin musiikkiopisto

35 vuotta

Esiintymässä mm. Jorma Hynninen, Marzi Nyman
ja Lauluhytye Rajaton.
Konsertin juontavat Minna Lindgren ja Petri Aarnio.

Konsertin tuotot ohjataan musiikkiopiston
flyygelirahastoon.

Helsingin Kulttuuritalo 4.11.2014 klo 19.00
Liput 35/30 € www.lippupalvelu.fi



KUVA VEIKKO SOMERPURO



KUVA HEIKKI TUULI



KUVA VILLE PAUL PAASIMAA

Minustako virtuoosi?

Moni haaveilee muusikon urasta. Uralle tarvitaan uhrautumista, harjoittelua, innostusta ja paneutumista. Testaa itsesi! Onko sinussa ainesta suureksi solistiksi ja virtuoosien kunninkaalliseksi, kiertämään maailman musiikkilavoja tai soittamaan isoissa orkestereissa hienoja teoksia?

Harjoittelen

- a) vartin päivässä (2)
- b) puoli tuntia päivässä (3)
- c) kolme varttia tai enemmän päivässä (4)
- d) en harjoittele päivittäin (1)

Soitan aina harjoitellessani

- a) vain läksyt jotka opettaja on antanut (1)
- b) etydeitä ja asteikoita (3)
- c) lisäksi muuta mistä pidän, välillä korvakuuloltakin (4)
- d) vain mitä mieleeni juolahtaa (2)

Soitan läksykappaleet ulkoa

- a) aina (4)
- b) usein (3)
- c) joskus (2)
- d) en yleensä (1)

Orkesterissa tai muussa yhteissoittotilanteessa

- a) osaan stemmani etukäteen (3)
- b) olen aina paikalla (3)
- c) osaan auttaa apua tarvitsevaa kaveria (4)
- d) olen iloinen ja minusta on mukava soittaa (4)

MuPe-tunneilla

- a) tiedän asiat (3)
- b) opin asiat (2)
- c) unohdan asiat (1)
- d) yhdistän asioita soittooni ja autan kavereita tehtävissä (4)

Vapaa-ajallani

- a) haaveilen tähteydestä (1)
- b) pelaan musiikkipelejä tietokoneella (2)
- c) vietän aikaa kavereiden kanssa (3)
- d) soitan ilokseni uusia kappaleita (3)

Kavereiden kanssa

- a) tehdään kaikkea kivaa, usein myös soitellaan (4)
- b) jutellaan puhelimesta ja kerrotaan juoruja (1)
- c) jutellaan musiikista ja käydään konserteissa (3)
- d) tehdään yhdessä läksyjä (2)

Laske saamasi pisteet yhteen ja katso millainen taitaja olet!

0–5 pistettä: Tulos antaa ymmärtää, että itsetuntosi kaipaa kohennusta ja arviot itsesi huonommaksi kuin todellisuudessa oletkaan. Harrastamisesta saa paljon ja kannattaa iloita siitä!

6–10 pistettä: Harjoittelusi kaipaa terästämistä. Voit vaikka varata omaan lukujärjestykseen säännöllisen harjoitusajan, niin saat enemmän iloa, kun menet soittotunnille ja osaat läksyt. Tsemppiä!

11–15 pistettä: Olet haaveilija. Harrastat kyllä ihan kivasti, mutta pieni lisäpuhti ei olisi huono. Kysy kavereilta apua ja suunnitelkaa yhdessä mitä kaikkea kivaa harjoittelusta saa vaikka yhdessä harjoittelemalla!

16–20 pistettä: Olet hyvä harrastaja! Intoa löytyy ja saat iloa harrastuksesta. Pienellä panostuksella voisit saada huikeata lisäkehitystä aikaan!

21–25 pistettä: Sinussa on mestarin ainesta! Jatka samaan tyyliin ja löydät itsesi vielä suurilta lavoilta!

Yli 25 pistettä: Olet jo opettaja tai muu virtuoosi! Vai juksasitko vastauksissasi?

Testin laatinut: toimitus





Oppilaaksi musiikkiopistoon

Solistiset aineet: viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso, huilu, klarinetti, oboe, fagotti, saksofoni, trumpetti, pasuuna, puhallinvalmennus, piano, harmonikka, kitara, pop & jazz -laulu

- 1. vaihe 1.4.–30.4.** Ilmoittautuminen pääsykokeisiin: www.khmusiikki.fi Näin ilmoittaudun
- 2. vaihe to 8.5.** Soivan Talon ilta: harjoitustestit, tiedotustilaisuus, soitinesittelyt
- 3. vaihe 26.5.–28.5.** Yksilötestit ja haastattelut (oma aika nähtävissä netistä 6.5.–>)

RYHMÄOPETUSTA

Yhteismusisointia

- Jousi- ja puhallinorkesterit (pieni soittonäyte)
- Muut soitinryhmät

Laulua

- Kuorot: Tinttaralla 6–9-vuotiaille ja Okariina 10–14-vuotiaille
- Pieni laulunäyte, ajanvaraus etukäteen sari.norja@khmusiikki.fi
- Pop & jazz -lauluklinikka ja -yhtyelaulu yli 15-vuotiaille
- Pyrkiminen pääsykokeissa, ks. yllä

Musiikin perusteita

Musiikin perusteet 1, 2 ja 3, yleinen musiikkitieto, teoria, säveltapailu, harmoniaoppi
Tiedustelut syksyn ryhmäpaikoista: 050 3728 441

Lisätietoja: www.khmusiikki.fi_opetus

VARHAISIÄN MUSIIKKIRYHMÄT

- 0–5-vuotiaiden musiikkileikkiryhmät
- 5–6-vuotiaiden musiikkileikki-kanteleryhmät
- 5–6-vuotiaiden rytmikkaryhmät
- 6–8-vuotiaiden soittoniekkaryhmät (rytmikästä yhteismusisointia)
Kevään ennakkoilmoittautuminen 1.4.–18.5. verkkosivujen kautta.
- **Päiväkotimuskarit:**
Musiikkileikkiä järjestetään myös päiväkotitoiminnan yhteydessä, tiedustelut rehtorilta.
- **Erityisryhmät muskari- ja kouluikäisille:**
tiedustelut musiikkiterapeutti Petriina Auramo, p. 040 506 4130

Keski-Helsingin musiikkiopisto
Helsinginkatu 3–5, 00500 Hki
toimisto (09) 7001 9520, 050 3728 441
rehtori 050 511 2266
vivace@khmusiikki.fi
www.khmusiikki.fi

Kesämusisointia Päivölässä

Tervetuloa Keski-Helsingin musiikkiopiston
XXVI-musiikkileirille Päivölän kansanopistolle
Valkeakoskelle 27.7.–3.8.2014

Opetus: viulu, alttoviulu, sello, huilu, pasuuna, kitara, piano sekä kamarimusiikki, yhtyesoitto, orkesteri, musiikinteknologia.

Leirimaksuun sisältyy täysihoito, yhteissoitto/
pianisteilla musapaja ja yksilöopetusta (7 pv) 30
min/390 € tai 45 min/460 €.

Lisämaksullinen opetus: sivuaine (6 pv) 30 min/170 €,
soittopaja/musapaja (musiikin tekoa pienryhmässä)
75 €

Perheet voivat tulla mukaan leirille (täysihoitomaksu).

Lisätietoja ja haku: www.khmusiikki.fi

Sähköinen ilmoittautuminen huhtikuussa, pe 26.4.
mennessä.

Tiedustelut: Petri Aarnio, leirin johtaja,
p. 050 511 2266, petri.aarnio@khmusiikki.fi

KUVA LAURI MANNERMAA





QH6 0

Mac Pro

Valmiina suuren luokan luomistyöhön.



Kaikki Applen tuotteet niin harrastajalle kuin ammattilaisellekin Varimportista

Varimport Oy | Apple-laitteet, ohjelmat ja valtuutettu huolto kaikkialla Suomessa

www.varimport.fi

Puh. 020 7419 350 | Hämeenkatu 16, 33200 Tampere

Puh. 020 7419 340 | Humalistonkatu 17, 20100 Turku

Valtuutettu huolto: Turku, Tampere ja Helsinki

Puh. 020 7419 330 | Parivaljakontie 12, 00410 Helsinki

VAR
import



Premium
Reseller